ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

SECȚIA DE CONTENCIOS ADMINISTRATIV ȘI FISCAL

Dosar nr. 1831/2/2009

DECIZIA NR. 163

Ședința publică de la 19 ianuarie 2010

Președinte:	– Dana Iarina Vartires	– judecător
	– Adriana Deneș	– judecător
	– Ionel Barbă	– judecător
	– Aurel Segărceanu	– magistrat asistent

S-a luat în examinare recursul declarat de reclamantul Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității împotriva sentinței nr. 2423 din 9 iunie 2009 a Curții de Apel București - Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal.

Procedura completă.

S-a prezentat referatul cauzei, arătându-se că intimatul a depus la dosar întâmpinare și a fost înmânat un exemplar al acesteia reprezentantului recurentului, care a precizat că nu solicită termen pentru a lua cunoștință de conținutul înscrisului respectiv.

Curtea, constatând cauza în stare de judecată, a acordat părții prezente cuvântul cu privire la recurs.

Reprezentantul recurentului a solicitat admiterea recursului și modificare sentinței atacate, în sensul admiterii acțiunii, astfel cum a fost formulată, făcând referire la motivele și argumentele prezentate în scris.

CURTEA

Asupra recursului de față:

Din examinarea lucrărilor din dosar, constată următoarele:

Prin sentința nr. 2423 din 9 iunie 2009, Curtea de Apel București - Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal a respins ca neîntemeiată, acțiunea formulată de reclamantul Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității, în contradictoriu cu pârâtul Moga Valerian Gheorghe, prin care solicită să se constate că acesta a avut calitatea de colaborator al Securității.

Pentru a pronunța această sentință, prima instanță a reținut, în esență, că pârâtul nu a furnizat informații de natura celor prevăzute de art. 2 lit. b) din O.U.G. nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, aprobată cu modificări prin Legea nr. 293/2008, care să ducă la îngrădirea drepturilor și libertăților unei persoane.

S-a apreciat că simpla informație că o anumită persoană „martoră a lui Yehova" nu participă la activitățile de informări politice, în condițiile în care participarea acestor persoane la astfel de activități putea să se facă extrem de facil și în alte moduri, dovedește buna credință a pârâtului care, deși a semnat un angajament, probabil constrâns moral de situația politică a acelor vremuri, nu a înțeles să furnizeze infirmații, altele decât cele care erau oricum la îndemâna Securității.

Împotriva acestei sentințe, considerând-o netemeinică și nelegală, a declarat recurs reclamantul Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității, solicitând modificarea ei în tot, în sensul admiterii acțiunii și reținerii calității de colaborator al Securității în ceea ce îl privește pe pârâtul Moga Valerian Gheorghe.

În motivarea recursului s-a apreciat că este îndeplinită în speță atât condiția denunțării unor atitudini potrivnice regimului comunist, cât și cea privind vizarea încălcării unor drepturi fundamentale ale omului pentru a se reține existența calității pârâtului de colaborator al Securității, soluția de respingere a acțiunii fiind neîntemeiată.

S-a solicitat a se avea în vedere faptul că pârâtul a denunțat o atitudine vădit îndreptată împotriva regimului totalitar, adoptată ca urmare a convingerilor persoanei vizate și aderenței sale la un cult interzis de respectivul regim tocmai pentru că la cererea membrilor săi boicotarea activităților politice, irelevantă fiind împrejurarea că informațiile oferite erau oricum la îndemânarea Securității sau că puteau devedi cunoscute pe alte căi.

Mai mult, susține recurentul, legiuitorul nu distinge după cum informația respectivă era sau nu cunoscută deja de securitate, definiția colaboratorului raportându-se exclusiv la atitudinea informatorului, care trebuia să vizeze producerea unor consecințe ale delațiunii sale, nefiind impusă de lege nici cerința existenței unei pluralități de acte de colaborare.

În drept, au fost invocate prevederile art. 299 și 304[1] Cod procedură civilă, art. 2 lit. b) și art. 11 din O.U.G. nr. 24/2008, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 293/2008.

Examinând actele dosarului, horărârea atacată și criticile ce i-au fost aduse, prin prisma dispozițiilor legale incidente în materia supusă controlului judiciar, Înalta Curte reține că recursul este fondat, pentru argumentele în continuare arătate:

În înțelesul Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 24/2008, cu modificările și completările ulterioare, colaborator al Securității este persoana care a furnizat informații, indiferent sub ce formă, precum note și rapoarte scrise, relatări verbale consemnate de lucrătorii securității, prin care se denunțau activitățile sau atitudinile potrivnice regimului totalitar comunist și care au vizat îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, astfel cum se prevede la art. 2 lit. b).

Legiuitorul nu distinge, așadar, după cum informația furnizată era sau nu la îndemâna Securității sau putea fi cunoscută oricum pe alte căi, definiția colaboratorului Securității raportându-se exclusiv la atitudinea informatorului, care trebuia să conștientizeze doar consecințele delațiunii sale, respectiv că, în mod normal, ținând cont de realitățile vremii, informația sa nu ar fi putut să fie trecută cu vederea, ci ar fi condus, de regulă, cel puțin la deschiderea unei acțiuni informative sau efectuarea unor verificări asupra persoanei vizate.

Totodată, definiția dată de art. 2 lit. b) nu cere existența unei pluralități de act de colaborare, fiind suficientă și o singură informație care să respecte condițiile impuse de această prevedere: (i) denunțarea unor atitudini potrivnice regimului comunist; (ii) vizarea încadrării unor drepturi și libertăți fundamentale ale omului.

În cauză este cert dovedit că pârâtul, titular al dosarului informativ R1945 deschis pe numele său, a fost recrutat de securitate la 12 mai 1981, în problema „persoane fără antecedente", urmând a fi dirijat pe lângă diferite persoane din cadrul întreprinderii sau din alte instituții din orașul Dărăbani, lucrate de securitate în cadrul dosarului de problemă sau prin dosare de urmărire informativă.

Pârâtul a semnat un angajament prin care s-a obligat să sprijine organele de securitate în mod sincer, organizat și secret, sub numele conspirativ de colaborare „Olaru Mugurel", fiind utilizat în această calitate în perioada 1981-1985.

Rezultă de asemenea, din actele dosarului, că, pe lângă informațiile apreciate ca având o valoare informativă mai redusă, acesta a denunțat și atitudinea vădit îndreptată împotriva regimului totalitar al unei persoane, coleg de serviciu și membru al unui cult religios interzis de respectivul regim, atitudine constând în refuzul de a participa la activitățile de informare politică, determinat de convingerile sale religioase și nu din motive obiective.

Or, nu se poate reține că, în raport cu rigorile regimului trecut, pârâtul nu ar fi avut reprezentarea consecințelor delațiunii sale și nu ar fi acceptat producerea lor, acestea presupunând în mod evident cel puțin efectuarea unor investigații suplimentare asupra celui urmărit, cu consecința încălcării dreptului la viața privată, precum și încercarea de a-l determina să renunțe la propriile convingeri religioase, cu consecința încălcării libertății de conștiință.

Totodată, pretinsa constrângere morală pentru acceptarea colaborării se impunea a fi cert dovedită pentru a avea relevanță în soluționarea

cauzei, simpla reținere a existenței acesteia, sub semnul probabilității, neputând constitui un argument valabil pentru a se concluziona că acțiunea reclamantului este neîntemeiată, cum greșit a procedat instanța de fond.

În consecință, reținând incidența în cauză a motivului de nelegalitate prevăzut de art. 304 pct. 9 Cod procedură civilă, Înalta Curte, în temeiul art. 312 alin. (1) și (3) Cod procedură civilă, va admite recursul și va modifica, în tot, hotărârea atacată, în sensul admiterii acțiunii și constatării calității de colaborator al Securității, a pârâtului Moga Valerian Gheorghe.

Pentru aceste motive,

în numele legii,

decide:

Admite recursul declarat de reclamantul Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității împotriva sentinței nr. 2423 din 9 iunie 2009 a Curții de Apel București - Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal.

Modifică, în tot, sentința atacată, în sensul că admite acțiunea formulată de reclamant și, în consecință, constată calitatea de colaborator al securității a pârâtului Moga Valerian Gheorghe.

Irevocabilă.

Pronunțată în ședință publică, astăzi 19 ianuarie 2010.

(23.156)